

Sygn. akt **III AUa 369/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Goss-Kokot (spr.)

Sędziowie: SSA Marta Sawińska

SSA Małgorzata Aleksandrowicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2019 r. w Poznaniu

sprawy **F. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 9 stycznia 2018 r. sygn. akt VII U 1121/17

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz F. P. kwotę 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSA Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Marta Sawińska
-------------------------------	-----------------------	--------------------

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9.01.2018 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu, uwzględnił odwołanie F. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W., poprzez zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury od dnia 1 września 2016r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

F. P. urodził się (...) i z zawodu jest ślusarzem-spawaczem. Na dzień złożenia wniosku o emeryturę pozostawał w stosunku pracy, nie miał ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Fakt osiągnięcia przez odwołującego na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w łącznym wymiarze 25 lat, jak również ukończenia przez niego wieku (...) lat nie były przedmiotem sporu.

Należało jednak ustalić, czy odwołujący udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 r. co najmniej 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył na poczet tego stażu łącznie 13 lat i 1 miesiąc. Okresem spornym, którego uznanie za okres pracy w warunkach szczególnych było wystarczające do przyznania odwołującemu prawa do świadczenia emerytalnego, był okres zatrudnienia w (...) sp. z o.o. tj. w okresie od 1 lipca 1993 r. do 14 kwietnia 1996.

Podczas pracy na stanowisku traktorzysty we wskazanym przedsiębiorstwie było około 12 do 14 traktorów i tyle samo traktorzystów. W (...) sp. z o.o. pracował również W. F. (1), który podobnie jak odwołujący został zatrudniony w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w O. na stanowisku traktorzysty. W. F. (1) pracował w tym samym miejscu co odwołujący (PGR w O. a później u następców prawnych) do 2003r. Kolejnym współpracownikiem F. P. był T. M. który pracował w PGR w O. i późniejszych następców prawnych od 1978r. do 1999r. na stanowisku mechanizatora.

W (...) sp. z o.o. w O., F. P. został zatrudniony po przejęciu przez wskazane wyżej przedsiębiorstwo Państwowego Gospodarstwa Rolnego w O.. Odwołujący pracował tam od 1 lipca 1982r. do 30 czerwca 1993r.

Po przejęciu wskazanego przedsiębiorstwa odwołujący został zatrudniony na stanowisku pracownika gospodarstwa rolnego – traktorzysty. Mimo formalnej zmiany pracodawcy oraz nazwy stanowiska pracy odwołujący w dalszym ciągu wykonywał tę samą pracę co w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w O. - traktorzysty.

Podczas pracy na stanowisku traktorzysty w przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. odwołujący orał pole, rozrzucał ciągnikiem obornik, zbierał siano oraz woził paszę dla zwierząt.

W dniu 6 lutego 2017r. odwołujący złożył wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 16 marca 2017r., zaskarżoną w niniejszym postępowaniu, organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy uwzględniając odwołanie uznał, że sporny okres pracy ubezpieczonego w spółce z o.o. (...) spełnia wymóg pracy w warunkach szczególnych uprawniający do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Przechodząc do merytorycznej oceny zasadności odmowy F. P. prawa do wcześniejszej emerytury Sąd Okręgowy stwierdził, że argumentacja organu rentowego, zawarta w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a sprowadzająca się do braku świadectwa pracy, nie może zostać uznana za wystarczającą podstawę do oddalenia odwołania.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika bowiem, że F. P. pracował w warunkach szczególnych w okresie spornym od 1 lipca 1982r. do 30 czerwca 1993r. jako traktorzysta, wykonując pracę na powyższym stanowisku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wniosek taki wynika w pierwszej kolejności z analizy dokumentacji zawartej w aktach ZUS. Na niekorzyść odwołującego nie może świadczyć nieprawidłowe lub niedokładne określenie stanowiska pracy w dokumentach pracowniczych – zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. Rozstrzygające były tu zeznania świadków, które potwierdzają, że po przejęciu PGR w O. przez następcę prawnego (...) sp. z o.o. odwołujący w dalszym ciągu wykonywał te same obowiązki co wcześniej – pracował jako traktorzysta, niezależnie od określenia nazwy jego stanowiska w dokumentach pracowniczych.

Celem przyznania świadczenia emerytalnego w wieku niższym niż powszechny jest wykonywanie pracy w warunkach środowiska pracy oddziałujących niekorzystnie na organizm pracownika. Konsekwentnie nie powinno być więc istotne w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych formalne określenie stanowiska pracy przez pracodawcę, a zakres faktycznie wykonywanych przez pracownika czynności (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca

2010 r., II UK 21/10). Ten sprowadzał się w przypadku F. P. do prowadzenia ciągnika (traktor), orania pola, rozrzucanie ciągnikiem obornika, zbieranie siana oraz wożenia paszy dla zwierząt.

Zatrudnienie oraz charakter pracy odwołującego w spółce (...) potwierdza też zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu znajdujące się na k. 26 dokumentacji ZUS. Próby dotarcia do pełniejszej dokumentacji pracowniczej odwołującego, obejmującej sporny okres, pomimo starań odwołującego oraz podejmowanych przez Sąd okazały się bezskuteczne.

Sąd doszedł zatem do wniosku, że odwołujący wykazał wykonywanie pracy w szczególnych warunkach przez okres co najmniej 15 lat, w zgodzie z zasadą, iż to na nim spoczywał obowiązek jego wykazania (art. 6 k.c.). Wykonanie tego ciężaru dowodowego mogło nastąpić poprzez zaoferowanie w postępowaniu przed Sądem dowodów w postaci zeznań świadków na okoliczność wykonywania przez odwołującego pracy w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, które uprawniałoby do niższego wieku emerytalnego. Jak stwierdził bowiem Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r., III UZP 5/85, LEX nr 14635, w postępowaniu przed okręgowymi sądami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia. Zgodnie z tezą powołanej uchwały Sądu Najwyższego przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie jest natomiast dopuszczalne w postępowaniu przed organem rentowym. Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków na okoliczność takiego zatrudnienia – jeżeli okaże się, że jest to konieczne dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana.

Apelująca zaskarża wyrok w całości i zarzuca:

1. Naruszenie przepisu art.184 ustawy emerytalnej w związku z § 4 rozporządzenia RM z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze,
2. Naruszenie przepisu art.233 §1 k.p.c. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów.

Wskazując na powyższe apelujący wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Z uzasadnienia apelacji wynika, że pozwany nie kwestionuje pracy ubezpieczonego jako traktorzysty wykonywanej w transporcie. Wywodzi jednak, że brak ustaleń co do zakresu wykonywanych prac polowych i transportowych.

W odpowiedzi na apelację, pełnomocnik ubezpieczonego wnosi o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy na istotną niekonsekwencję w stanowisku strony pozwanej. Apelujący zaliczył ubezpieczonemu okres pracy od 1 lipca 1982r. do 30 czerwca 1993r. w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa w O. jako pracę w warunkach szczególnych, kiedy to ubezpieczony pracował jako kierowca ciągnika. Tożsamą pracę, ubezpieczony wykonywał w spółce z o.o. (...). Nowy podmiot, spółka prawa handlowego powstała w wyniku przekształcenia Gospodarstwa Rolnego Skarbu Państwa. Zatem w rzeczywistości praca ubezpieczonego była świadczona w tym samym miejscu, w tych samych warunkach, zmieniła się jedynie nazwa pracodawcy w wyniku przekształcenia Gospodarstwa w spółkę prawa handlowego.

Podkreślić również należy, że w postępowaniu przed Sądem I instancji jak również w apelacji, strona pozwana nie kwestionuje charakteru pracy ubezpieczonego w spółce (...).

Oznacza to, że w rzeczywistości nie neguje twierdzenia, że praca ubezpieczonego w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa była identyczna i tożsama z pracą w spółce.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w zarzutach apelacji, które nie kwestionują pracy ubezpieczonego na stanowisku kierowcy ciągnika.

Apelujący wywodzi jedynie, że akceptuje pracę kierowcy ciągnika w transporcie jako prace w warunkach szczególnych, natomiast nie uznaje prac polowych wykonywanych przy użyciu ciągnika.

Ten pogląd apelującego jest sprzeczny z uznaniem pracy ubezpieczonego w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa, gdzie ubezpieczony pracował jako kierowca ciągnika i wykonywał tożsamą pracę jak w spółce.

Uznanie przez stronę pozwaną za pracę w warunkach szczególnych całego okresu zatrudnienia w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa oznacza, że jest to okoliczność bezsporna, niekwestionowana w postępowaniu sądowym.

Mając na uwadze zarzuty apelacji co do rozróżnienia pracy ubezpieczonego jako kierowcy ciągnika w transporcie i pracach polowych, Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe i przeprowadził dowód z zeznań ubezpieczonego na okoliczność jego pracy w spółce (...). Zeznania te jednoznacznie potwierdzają tożsamość pracy w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa i spółce.

Ponadto, na podstawie tych zeznań można ustalić, że ubezpieczony jako kierowca ciągnika wykonywał wiele prac transportowych na drogach publicznych.

Woził buraki do cukrowni we W., rozwoził paszę dla zwierząt do gospodarstw w C., P., D., B. k/ W., J. i K.. Rozwoził mleko do zlewni w W., rozwoził węgiel ze stacji kolejowej do gospodarstw, w czasie żniw, rozwoził zboże do suszalni w gospodarstwach, oraz ziemniaki do gorzelnii do P.. Ponadto ubezpieczony woził paszę dla zwierząt do gospodarstw w C., P. D., B. k/ W.. Mieszalnia pasz była w O. i stąd konieczność rozwożenia paszy do poszczególnych gospodarstw.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, skoro pozwany uznał za pracę w warunkach szczególnych okres pracy ubezpieczonego w Gospodarstwie Rolnym Skarbu państwa w O., to nie ma żadnych uzasadnionych przesłanek aby nie uznać tożsamej pracy ubezpieczonego wykonywanej na rzecz spółki (...).

W tej sytuacji należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że ubezpieczony legitymuje się 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, gdyż pozwany uznał okres pracy w wymiarze 13 lat i 1 miesiąca a sporny okres to 2 lata 9 miesięcy i 14 dni.

Praca ubezpieczonego, została zakwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych zgodnie z wykazem A rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. dział VIII punkt 3, prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych.

Nie ma żadnych przesłanek aby kwestionować pracę ubezpieczonego w spółce (...), skoro pozwany uznał tożsamą pracę, wykonywaną przez ubezpieczonego na rzecz Gospodarstwa Rolnego Skarbu Państwa za pracę w warunkach szczególnych.

Zmianie uległa jedynie nazwa pracodawcy ale nie charakter wykonywanej pracy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 k.p.c. oddalił apelację strony pozwanej.

O kosztach procesu Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. i przepisu §10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22.10.2015r. (DZ.U. 2017 poz.1797) i obciążył stronę pozwaną kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej.

SSA Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Marta Sawińska
-------------------------------	-----------------------	--------------------